

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie mieszkań chronionych jest realizacją upoważnienia ustawowego zawartego w art. 53 ust. 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.), które weszło w życie z dniem 1 marca 2018 r.

Wydanie nowego rozporządzenia w sprawie mieszkań chronionych wynika z potrzeby określenia minimalnych standardów usług i minimalnych standardów pomieszczeń we wprowadzonych ustawą nowych rodzajach mieszkań chronionych: treningowych i wspieranych. Celem tych regulacji jest zagwarantowanie właściwego poziomu usług oddzielnie dla mieszkań chronionych treningowych oraz dla mieszkań chronionych wspieranych i zapewnienie dogodnych warunków pobytu.

Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej skierowaną do osób, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki (np. dom pomocy społecznej), w szczególności osób z zaburzeniami psychicznymi, osób opuszczających pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zakład dla nieletnich, a także cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z nadaniem statusu uchodźcy albo w związku z udzieleniem ochrony uzupełniającej.

Mieszkanie chronione przygotowuje osoby pod opieką specjalistów do prowadzenia samodzielnego życia lub wspiera je w codziennym funkcjonowaniu.

Korzystanie ze wsparcia w mieszkaniu chronionym treningowym jest czasowe.

Osoby posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz osoby w podeszłym wieku lub przewlekle chore mogą otrzymać decyzję kierującą do korzystania ze wsparcia w mieszkaniu chronionym wspieranym na czas nieokreślony.

Rodzaj i zakres usług uzależnione są od potrzeb danej osoby i jej możliwości psychofizycznych i przed wydaniem decyzji administracyjnej są przedmiotem uzgodnień pomiędzy pracownikiem socjalnym podmiotu kierującego, pracownikiem socjalnym podmiotu prowadzącego mieszkanie a osobą ubiegającą się o wsparcie lub jej przedstawicielem ustawowym. Prowadzenie mieszkań chronionych jest zadaniem własnym

gminy o charakterze obowiązkowym, natomiast prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy – zadaniem własnym powiatu.

Opłatę za pobyt w mieszkaniu chronionym ustala podmiot kierujący w uzgodnieniu z osobą kierowaną, uwzględniając ustalony zakres usług. Osoby, których dochód nie przekracza kwoty odpowiedniego kryterium dochodowego, które obecnie wynosi 634 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 514 zł dla osoby w rodzinie, nie ponoszą opłat.

Dane dotyczące mieszkań chronionych (na podstawie MPiPS-03 - Sprawozdania rocznego z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za styczeń-grudzień):

Rok	Liczba jednostek ogółem	Liczba miejsc ogółem	Liczba osób korzystających ogółem
2015	660	2 605	2 593
2016	703	2 922	2 774

W § 2 projektu określono wspólne dla mieszkań chronionych treningowych i dla mieszkań chronionych wspieranych minimalne standardy dotyczące świadczenia usług bytowych i pracy socjalnej.

Przepis § 3 projektu określa, które usługi muszą być zapewnione w mieszkaniu chronionym treningowym, w zależności od sytuacji życiowej osoby korzystającej ze wsparcia. Wskazuje się również rodzaje usług treningowych w zakresie m. in. samoobsługi, zaspokajania codziennych potrzeb życiowych, prowadzenia gospodarstwa domowego, uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej.

Z kolei w § 4 projektu określono zakres usług wspierających w mieszkaniu chronionym wspieranym. Wsparcie to polega na pomocy w: wykonywaniu czynności niezbędnych w życiu codziennym, utrzymywaniu więzi rodzinnych i realizacji kontaktów społecznych.

Dodatkowo w § 5 projektu określono minimalny zakres tygodniowy i dzienny podstawowych usług niezbędnych w życiu codziennym w mieszkaniu chronionym wspieranym (nie krócej niż 3 godziny dziennie przez 7 dni w tygodniu).

W § 6 projektu wskazano:

- minimalną powierzchnię użytkową przypadającą na jedną osobę skierowaną do mieszkania chronionego, która nie może być mniejsza niż 12 m² oraz docelową maksymalną liczbę 7 osób w jednym mieszkaniu chronionym (okres dochodzenia do tej liczby został określony w § 7 projektu),

- rodzaje pomieszczeń w mieszkaniu chronionym oraz rodzaj niezbędnego wyposażenia w tych pomieszczeniach lub w mieszkaniu chronionym.

Przepis § 7 projektu określa, że okres dochodzenia do standardów w zakresie maksymalnej liczby 7 osób w mieszkaniu chronionym jest wydłużony i następuje etapowo, tj. do dnia 31 grudnia 2019 r. liczba ta wynosi 12, w okresie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. – 10. Zatem wymóg dotyczący maksymalnej liczby 7 osób w jednym mieszkaniu chronionym będzie obowiązywał od dnia 1 stycznia 2022 r. W związku z tym, że ustawa z dnia 22 czerwca 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją programu „Za życiem” (Dz. U. poz. 1292) w art. 6 ust. 2 uregulowała termin (dzień 1 marca 2019 r.), do którego podmioty prowadzące mieszkania chronione powinny osiągnąć standard wymagany przepisami, w rozporządzeniu nie zawarto przepisu przejściowego regulującego okres dochodzenia do standardu wymaganego dla mieszkań chronionych.

W § 8 projektu wskazano, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Wejście w życie projektowanego rozporządzenia we wskazanym terminie nie stoi na przeszkodzie zasadom demokratycznego państwa prawnego i podyktowane jest ważnym interesem społecznym.

Zgodnie z art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 22 czerwca 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją programu „Za życiem” nowe brzmienie art. 53 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zawierające upoważnienie do wydania przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego rozporządzenia w sprawie mieszkań chronionych, weszło w życie z dniem 1 marca 2018 r. Wobec nieutrzymania w mocy aktu wykonawczego wydanego na podstawie ww. art. 53 w dotychczasowym brzmieniu, projektowane rozporządzenie powinno również wejść w życie z dniem 1 marca 2018 r.

Z uwagi jednak na opóźnienie prac legislacyjnych termin ten został przekroczony. Aktualnie nie obowiązuje już poprzednie rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie mieszkań chronionych (Dz. U. poz. 305), więc dla prawidłowej realizacji zadania prowadzenia mieszkań chronionych konieczne jest jak najszybsze wejście w życie niniejszego rozporządzenia, co umożliwi jednostkom samorządu terytorialnego m. in. uruchamianie nowych mieszkań chronionych.

Stosownie do przepisu art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia został zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

W trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia w sprawie mieszkań chronionych.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej i nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projekt nie będzie miał wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt nie będzie miał wpływu na prawa i obowiązki przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej.